

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Fritidsväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Ansvarsområdets uppgifter

Fritidsväsendet skapar förutsättningar för kommuninvånarens motionsverksamhet genom att understöda föreningsverksamhet, erbjuda idrotts- och motionsanläggningar, ordna ledd motionsverksamhet för kommuninvånare som inte är föreningsaktiva, såsom för specialgrupper, samt genom att utveckla hälsofrämjande motionsformer.

Till Lovisa stads ungdomsarbete hör fostrande handledning av ungdomar, en omfattande ungdomsgårdsverksamhet, att understöda verksamheten och lokalerna för de lokala ungdomsföreningarna, uppsökande ungdomsverksamhet, att delta i flexibel grundutbildning (JOPO) och att ordna ledd verksamhet för unga samt ungdomsfullmäktigeverksamhet.

Stadens vaktmästarverksamhet är en del av fritidsväsendet. Till vaktmästarverksamheten hör Agricola-hallens och idrottshallens vaktmästeri under vardagskvällar, att sköta stadens interna post samt att sköta och flytta stadens interna lösöre.

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Fritidsväsendets mål är att ha fungerande ungdoms- och idrottstjänster som betjänar stadens invånare jämlikt i hela kommunen. Fritidsnämnden beviljar på basis av verksamheten understöd till föreningar och specialgrupper. 2019 övergår idrottsväsendet till ett elektroniskt ansökningssystem gällande verksamhets- och projektbidrag.

Idrottstjänsterna ordnar ledd verksamhet för invånare som inte är föreningsaktiva. Staden erbjuder sina idrottslokaler avgiftsfritt för ledd juniorverksamhet. Idrottstjänsterna förverkligar tillsammans med skolorna projektet Skolan i rörelse. Fritidstjänsterna har därtill beviljats extern finansiering för motionsverksamhet för invandrare samt för motions- och klubbverksamhet.

Ungdomstjänsterna upprätthåller ungdomsgårdar, samarbetar med skolor, ordnar klubbar och läger, ordnar evenemang för unga och gör individuellt ungdomsarbete. Ungdomsfullmäktige arbetar för att få ungdomens röst hörd i staden.

Det uppsökande ungdomsarbetets mål är att nå unga som är i behov av stöd och hjälpa dem att anlita sådana tjänster och övrigt stöd som främjar de ungas tillväxt och självständighetsprocess.

Navigatorn är ett mångsidigt informations- och rådgivningskontor för alla unga. Navigatorn erbjuder individuell rådgivning i olika livsskeden, hjälper 15–30-åriga unga som är utanför arbetslivet och utbildningen eller är i svag arbetsmarknadssituation. Målet är att den unga får alla tjänster på samma ställe.

Navigatorn Lovisa är ett projekt som finansieras med medel från Europeiska socialfonden. Med hjälp av Navigatorn söker vi nya lösningar och tillvägagångssätt med vilka vi kan erbjuda en sektorövergripande servicemodell med låg tröskel.

Förändringar i omvärlden under planperioden

Fritidsnämnden och kulturnämnden slås i samband med organisationsreformen ihop till en välfärdsnämnd. Sammanslagningen medför utmaningar men också nya möjligheter.

I Strömfors byggs 2019 en ny närmotionsplats.

Med största sannolikhet kommer idrottsväsendet att ha färre stora idrottssalar till sitt förfogande under planperioden på grund av inneluftsproblem och stängda salar.

En uppsökande ungdomsarbetaruppdrag ombildas till ordinarie så att det finns två ordinarie uppsökare och en med tidsbundet avtal.

Navigatorn befäster sin roll som en ett mångsidigt informations- och rådgivningskontor för alla unga.

Bedömning av risker

Idrottssalsituationen är mycket utmanande. Idrottshallen är gammal och där har varit inneluftsproblem. Harjurinteen koulus gamla idrottssal är ur funktion och kan inte användas. Den nya salen kan inte användas under studentskrivningarna. Idrottssalssituationen är därmed mycket sämre än under tidigare år.

Navigatorns verksamhet är ny och utmaningen är att få verksamheten att bli relevant för ungdomarna och att få dem att hitta verksamheten.

En utmaning för fritidsväsendet är att göra rätt saker, i rätt tid och för rätt målgrupp. Det är krävande att i en föränderlig tid hänga med i utvecklingen och inte göra samma saker som förut.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Vi utnyttjar möjligheterna för projektet Skola i rörelse.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse. Vi ökar möjligheterna för motionering under skoldagen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer

Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Träningsklubben/De unga idrottarnas morgonträning blir etablerad.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Skola i rörelse.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Vi vidareutvecklar verksamheten för Navigatorn i Lovisa.	Navigatorn hjälper 15–30-åriga unga som är utanför arbetslivet och utbildningen eller är i en svag arbetsmarknads-situation. Målet är att den unga får alla tjänster på samma ställe.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi utvecklar samarbetet mellan elev- och studerandekårernas styrelser och ungdomsfullmäktige.	Skolornas elevråd har representation i ungdomsfullmäktige. Vi aktiverar studerandekårernas verksamhet i gymnasierna.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning, ansvarsområdenas chefer, skolornas rektorer
	Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.	Kultur- och fritidsväsendena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning, ansvarsområdenas chefer
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi överför verksamhets- och projektbidragen till ett elektroniskt system för understöds-ansökningar.	Idrottsföreningarnas verksamhets- och projektbidrag ansöks elektroniskt.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet
Vi satsar på välmående, kunnsande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av total-ekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Fritidsväsendet

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	412 372	271 310	460 597	463 504	466 440
<i>varav interna</i>	170 078		169 910	169 910	169 910
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-2 094 391	-2 151 211	-2 569 972	-2 569 972	-2 569 972
<i>varav interna</i>	-1 295 081	-1 094 269	-1 489 363	-1 489 363	-1 489 363
Verksamhetsbidrag	-1 682 019	-1 879 911	-2 109 375	-2 106 468	-2 103 532
<i>varav interna</i>	-1 125 003	-1 094 269	-1 319 453	-1 319 543	-1 349 543
Verksamhetsbidrag, extern	-557 016	-785 642	-789 922	-786 925	-783 989

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2020	Ekonomiplan 2021
Beviljade understöd/invånare					
Idrottsväsendet	3,03	3,2	3,2		
Ungdomsväsendet	1,81	1,9	1,9		
Ungdomslokalernas öppethållning					
Kvällar/vecka	12,5	12	12		
Ungdomar/lokal/vecka					
Forum	125	20	50		
övriga	83	13	110		
Idrottshallarnas användningsgrad Idrottshallen					
beviljade träningsturer	41	40	40		
föreningar	6	7	7		
grupper	25	25	25		
Agricolahallen					
beviljade träningsturer		45	45		
föreningar		15	15		
grupper		32	32		
Ishallen					
beviljade träningsturer		40	40		
föreningar		9	9		
grupper		17	17		
Av fritidsväsendet ordnade					
ungdomsklubbar	10	8	9		
läger	9	5	5		
grupper för uppsökande ungdomsarbete		13	13		
motions- och idrottsklubbar, barn och ungdomar	6	7	5		
tävlingar och evenemang	35	25	35		
vuxengrupper	21	22	18		
motionsrådgivning	28	12	30		

Nyckelmål på ansvarsområdesnivå, verksamhetsplaner samt plan för uppföljning av hur målen uppnås 2019–2021

Ansvarsområdets namn: Biblioteks- och kulturväsendet

Ansvarsperson: chefen för kultur- och fritidsväsendet

Ansvarsområdets uppgifter

Kulturverksamhetens uppgift är att främja, stöda och ordna kulturverksamheten i Lovisa. Staden ska också ordna möjlighet för kommuninvånarna att få grundundervisning i konst samt sådan undervisning inom olika konstområden som stöder amatörer (lagen om kommunernas kulturverksamhet 728/1992).

Biblioteksverksamhetens uppgift och mål är enligt bibliotekslagen att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Verksamheten för att uppnå syftet ska bygga på gemenskap, pluralism och kulturell mångfald. (bibliotekslagen 1492/2016).

Museiverksamhetens uppgift är att upprätthålla och stärka befolkningens förståelse för sin kultur, sin historia och sin miljö. Museerna ska främja tillgången till information om kultur- och naturarvet genom att ta tillvara och bevara det materiella och visuella kulturarvet för kommande generationer, genom att forska, undervisa och sprida information om det samt genom att bedriva utställnings- och publikationsverksamhet (museilagen 877/2005).

Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

Tyngdpunkten för verksamheten inom ansvarsområdet är att erbjuda kommuninvånarna och andra besökare kulturupplevelser, information samt vänlig och sakkunnig service. Ett mera övergripande mål är att öka invånarnas trivsel och ortens attraktionskraft. Tröskeln till att delta i de olika evenemangen och att besöka kulturinrättningar ska vara låg. Verksamheten riktar sig till alla åldersgrupper från småbarn till seniorer, varför olika behov och varierande önskemål måste beaktas i verksamheten.

Tyngdpunkten för kulturverksamheten är att främja ortbornas möjligheter till kulturupplevelser bland annat genom att arrangera kulturaktiviteter av olika slag. Kulturväsendet samarbetar med och stöder kulturaktörer i form av understöd och gemensamma projekt. Kulturväsendet vill aktivt utveckla stadens kulturliv. Museerna och biblioteken erbjuder en genomtänkt kombination av upplevelser och fakta. Lättillgänglighet och användarperspektivet styr verksamheten. Lokalerna ska vara trivsamma, överskådliga och öppna för alla. Mindre evenemang ordnas för att komplettera kärnverksamheten.

Sibeliusedagarna utvärderas och förnyas för att nå en större publik. Kulturstigen för stadens skolelever och daghem är ett viktig tyngdpunkt för verksamheten. Societetshuset renoveras under år 2019 till stadens kultur- och konserthus.

Lovisa stads biblioteksväsen kommer att satsa på att utveckla barnverksamheten, med två nya specialbiblioteksfunktionärer som tar hand om barnverksamheten.

Förändringar i omvärlden under planperioden och projekt som pågår

Kulturnämnden och fritidsnämnden slås i samband med organisationsreformen ihop till en välfärdsnämnd. Sammanslagningen medför utmaningar men också nya möjligheter.

Sibeliusedagarna i Lovisa firar 30 år. Sibeliusedagarnas framtid i nuvarande form analyseras.

Staden har ett femårigt hyresavtal gällande Almska Gården. Hyresavtalet går ut i september 2020.

Den nyfikna klassen är ett nytt kulturprojekt som görs i samarbete med bildningsväsendet. Lovisa stads biblioteksväsen kommer att satsa på att utveckla barnverksamheten med två specialbiblioteksfunktionärer som sköter denna verksamhet.

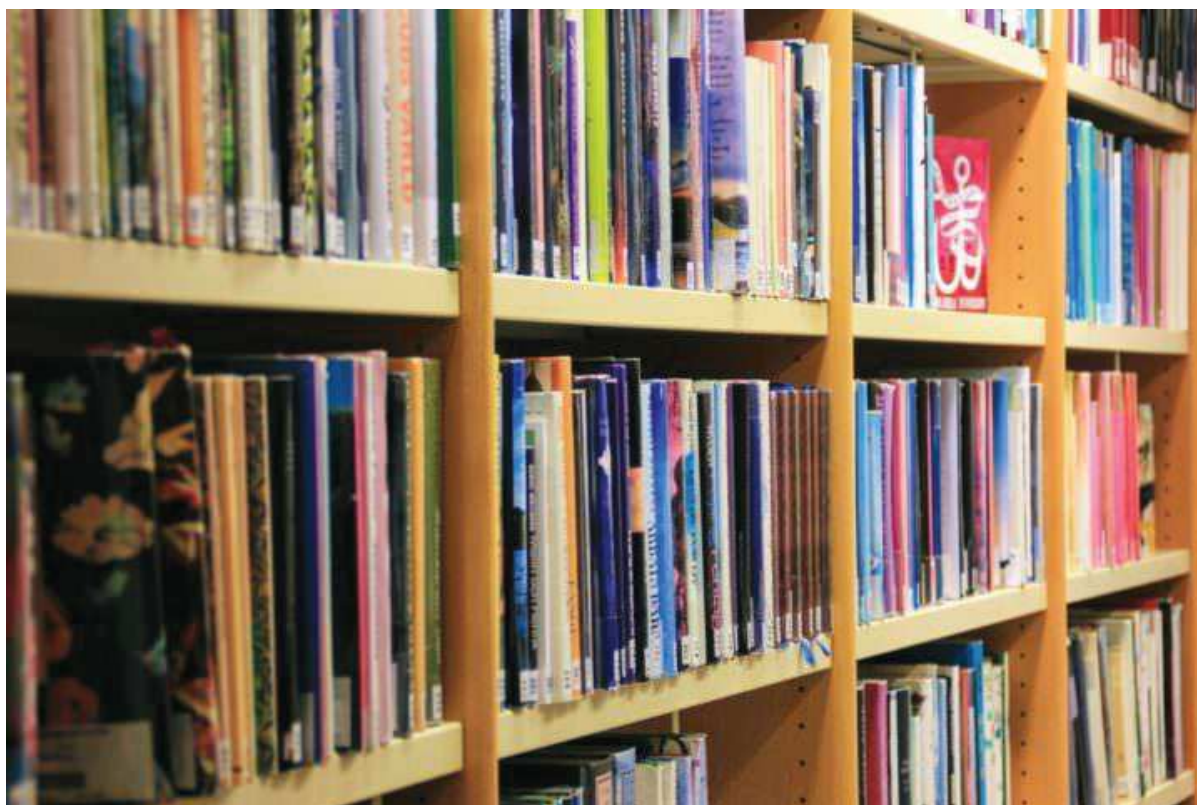
Bibliotekssamarbetet mellan biblioteken i östra och västra Nyland har förverkligats. Tolv nyländska kommuner hör till Hellebiblioteken och dessa har tagit i bruk biblioteksprogrammet Koha. Boktransporterna är smidiga mellan dessa kommuner.

Bedömning av risker

Färre böcker på huvudbiblioteket kan betyda färre lån.

Sibeliusedagarnas betalande publik är ekonomiskt för liten.

En utmaning för kulturväsendet är att göra rätt saker, i rätt tid och för rätt målgrupp. Det är krävande att i en föränderlig tid hänga med i utvecklingen och inte göra samma saker som förut.

(Operativa) Nyckelmål för 2019 och en plan för hur de ska nås

CENTRALENS NYCKELMÅL (1 ÅR)	Nyckelmål på ansvar- sområdesnivå (nämndnivå)	Åtgärdsplan / Tillvägagångssätt	Ansvarig nämnd / person
Vi ökar puffandet av stadens attraktivitet.	Vi erbjuder tvåspråkiga tjänster.	Tvåspråkigheten ses som en möjlighet i bildningscentralens alla tjänster.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Vi genomför projektet Den nyfikna klassen.	Skolorna och fritidsväsendet organiserar och genomför tillsammans projektet Den nyfikna klassen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kundorienterad och tjänstvillig. Vi utnyttjar modigt möjligheter och skapande lösningar.	Grundandet av en konstskola för barn och ungdom.	Ärendets utreds. Ett försök inleds på hösten 2019 i samarbete med medborgarinstitutet och under Borgå konstskolas ledning.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet
	Staden ansöker om att få delta i UNICEF:s verksamhetsmodell för den barnvänliga kommunen.	Centralen för bildning och välfärd har en central roll i att starta verksamhetsmodellen.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
Vi satsar på stadens kulturhistoria.	Vi etablerar Kulturstigsverksamheten.	Kulturväsendet ordnar tillsammans med skolorna, daghemmen och kulturaktörerna kulturstigen för alla elever inom den grundläggande utbildningen och för barnen i daghemmen.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning, ansvarsområdenas chefer
	Vi ökar kunskapen om lokalhistoria bland barn och ungdomar.	Stadens museum satsar på museipedagogik och samarbete med skolorna, gymnasier och daghemmen.	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning, ansvarsområdenas chefer
	Vi gör stadens historia mer synlig i stadslandskapet.	Historiska värden beaktas i stadsplaneringen och museets sakkunniga deltar aktivt i kulturmiljöprojekt. Vi uppför traditionella informationstavlor och gör digitala rutter i staden. Vi utreder möjligheten att göra 3D-modeller till exempel över Svartholms sjöfästning.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet och museiintendenten
	Vi bevarar bibliotekets gamla Lovisasamling i sin helhet.	Lovisasamlingen flyttas till Virby så att kommun- invånarna kan använda den.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet och bibliotekschefen
Vi satsar på välfärd och gemenskap.	Vi vidareutvecklar samarbetet med tredje sektorn, föreningar och olika aktörer.	Kultur- och fritidsväsendena ordnar föreningsmöten och andra träffar tillsammans med aktörer inom tredje sektorn. Vi satsar på samarbetet med tredje sektorn. Institutet ordnar	Välfärdsnämnden samt nämnden för fostran och bildning, ansvarsområdenas chefer

		mångsidiga kurser, vilka befrämjar invånarnas välfärd och delaktighet	
Vi följer upp utvecklingen och tar vid behov i användning nya sätt att producera våra tjänster.	Vi utökar den digitala synligheten och tillgängligheten av Lovisaområdets historia.	Stadens museum satsar på digital kommunikation och prövar olika sätt att nå invånarna. Utöver kommunikation i sociala medier prövar vi på portalen Finna och mobilutrustningen Det vägglösa museet.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet samt museiintendenten
	Vi utvecklar kulturverksamheten	I Lovisa bor och verkar konstnärer inom olika områden. Denna resurs borde utnyttjas bättre till exempel inom musiken.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet
	Vi utnyttjar möjligheterna som bibliotekssamarbetet Helle medför.	En biblioteksgemenskap där böcker rör sig mellan alla Hellekommuner och Hellebibliotek. Helle-verksamheten innebär bibliotekssamarbete och nya möjligheter.	Välfärdsnämnden, chefen för kultur- och fritidsväsendet samt bibliotekschefen
Vi satsar på välmående, kunnande och motiverad personal.	Arbetsredskapen är bra.	Apparater, elektronisk arbetsorientering	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Den kompletterande utbildningen är bra.	Personalen erbjuds en mångsidig och intressant fortbildning.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, ansvarsområdenas chefer
	Vi säkerställer ändringsledningen under organisationsreformen.	Vi utvecklar samarbetsformerna till att motsvara kommuninvånarnas servicebehov.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
Vår verksamhet är kostnadseffektiv.	Vi håller oss inom det budgeterade.	Vi följer upp budgetens utfall och reagerar på avvikelser.	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer
	Vi finner långsiktiga lösningar	Granskning av total-ekonomiska alternativ	Nämnden för fostran och bildning samt välfärdsnämnden, bildnings- och välfärdsdirektören samt ansvarsområdenas chefer

Anslag som står till förfogande för verksamheten

Biblioteks- och kulturväsendet

Ansvarsområdets beräknade inkomster och anslag (riktgivande)

	BOKSLUT 2017	BUDGET 2018 inkl. ändringar	BUDGET 2019	EKONOMIPLAN 2020	EKONOMIPLAN 2021
Verksamhetens intäkter	95 241	95 025	87 225	88 097	88 978
<i>varav interna</i>					
Tillverkning för eget bruk					
Verksamhetens kostnader	-1 477 993	-1 543 656	-2 132 028	-2 132 028	-3 132 028
<i>varav interna</i>	-48 242		-611 898	-611 898	-611 898
Verksamhetsbidrag	-1 382 752	-1 448 631	-2 044 803	-2 043 931	-2 043 050
<i>varav interna</i>	-48 242		-611 898	-611 898	-611 898
Verksamhetsbidrag, extern	-1 334 510	-1 432 905	-1 432 905	-1 432 033	-1 431 152

Enhetskostnader, prestationer och nyckeltal (informativa uppgifter) (externa)

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ekonomiplan 2019	Ekonomiplan 2020
Nettokostnad, €/invånare, museiverksamhet	8,2 ext.	9,3 ext.	12,2 ext.		
Antal specialutställningar i Kommendantshuset	3	4	3		
Evenemang i Kommendantshuset					
Museets evenemang och framträdanden utanför Kommendantshuset		10	10		
Antal digitaliserade objekt		500	500		
Antal museibesökare					
Kommendantshuset	3 655	4 000	4000		
Strömfors bruk					
- övre smedjan	14 736	14 000	7000		
- nedre smedjan /(stängd)			0		
Virböle			300		
Verksamhet i Almska Gården					
– utställningar	16	12	12		
– evenemang	69	40	40		
– besökare	5 775	4 000	7000		
Utgifter €/inv	3,33	4,74	3,94		
Inkomster €/inv	0,58	0,33	0,20		
Nettokostnad, €/invånare, kulturverksamhet	29,7 ext.	32,0 ext.	30,3 ext.		

Antal kulturevenemang	74 (+kulturs- tigs-eve- nemang	65	65		
Sibeliusdagarna -sålda biljetter			500		
Nettokostnad, €/invånare, biblioteks- verksamhet	46,5 ext.	47,6 ext.	54,2 ext.		
Bibliotekens helhetsutlåning	154 222	185 000	180 000		
Utlåning/invånare	10,2	12,0	12,0		
Antal biblioteksenheter	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor	4 bibliotek 1 bokbuss 3 läshörnor		

